

men jeg vil endog sige, at jeg forundrer mig derover. Det forekommer mig, at det vilde have ligget Venstre saa snublenende nær at finde, hvor det skulde have taget dette Grundlag. Regeringen kunde have fundet det uden videre Ulejlighed i sine egne Skattelovforslag fra Efteraaret 1901. Der fandtes en Bestemmelse, som, hvis der skulde være nogen fornuftig Mening i den — og det maa man dog gaa ud fra, at der var —, maatte betyde saa meget som dette: Mindretallet i de kommunale Raad skal ikke ved enhver Lejlighed kunne overstemmes af Flertallet, men skal ved visse vigtige Lejligheder, netop ved Paalæg af ny Skatter, have en selvstændig Medbestemmelsesret, et selvstændigt Veto. Det var Bestemmelsen om det kvalificerede Flertal i de kommunale Raad ved alle Skatteforhøjelser. Regeringen og dens Venner lode jo denne Bestemmelse falde, men det har dog altid sin Betydning, at det er den første Venstregering her i Landet, som har knæsat den, ganske udemokratisk kan den da altsaa ikke være. Og som Værn for Mindretallets Ret maa Venstre jo mene, at den nok kunde holde en Torn, siden det er den store Bygmester af Torshavns Skanse, som antages at have opført ogsaa dette Værk. Nu vel, her var dog et Princip, som maaske i sig kunde indeholde en frugtbar Spire. Muligt kunde dette Princip anvendt i Forbindelse med Forholdstalsvalgmaaden blive en betydningsfuld Garanti for Mindretallets Selvstændighed i Form af et selvstændigt Veto ved vigtige kommunale Afgørelser, naar det blev rettelig anvendt og rettelig opfattet. Thi hvad betyder i Virkeligheden dette, at der skulde kræves kvalificeret Flertal ved Skatteforhøjelser i de kommunale Raad? Det betyder den selvstændige Skattebevillingsret for det ydende Mindretal. Selvstændig Skattebevillingsret er et rigtig godt demokratisk Begreb. Og nu er det jo saaledes, at til en Bevillingsret knytter der sig af sig selv, naar den bliver forstandig og rettelig anvendt, Medbestemmelsesret i en stor Mængde andre Anliggender, som afhænge af Bevillingen. Rettelig anvendt kunde det komme til at betyde, at alle vigtige Beslutninger, hvortil der var knyttet ny Udgifter, i de kommunale Raad maatte fremgaa som en

Overenskomst mellem de Mindretal, af hvis Lommer Pengene fortrinsvis tages, og de Flertal, hvem Pengene i deres Anvendelse fortrinsvis komme til gode. Man skulde tro, at det maatte betyde saa meget som dette, at hver Gang en Kommunes Budget skal lægges, og der skal gøres et Overslag over det kommende Aars Udgifter, og alle de ny Udgiftsposter skulde gennemgaaes, maa Flertallet gennemgaa hver enkelt af disse Poster med det kvalificerede Mindretals Repræsentanter og spørge i hvert enkelt Tilfælde: Se, her er nu en Ting, vi skulle bruge Penge til, men Pengene gaa af eders Lomme, og vi anerkende den store Grundsætning, som har været det bærende Grundlag for alt konstitutionelt Liv, saa længe saadant har eksisteret, at Magthaverne ikke tage Penge ud af andres Lommer uden at spørge om Forlov. Det er det, man kalder Skattebevillingsret. Saaledes er det i hvert Fald gaaet overalt i det politiske Liv. Det er begyndt med Indtægtsbevilling, al Skattebevillingsret har fra først af udelukkende været Bevilling af ny Indtægter. Dertil har saa af sig selv knyttet sig Indflydelse paa Udgiftsbevillingerne og derved endelig Indflydelse paa den almindelige Lovgivning. Naar man nu har et Par Hundrede Aars Praksis derfor i det politiske Liv, var det maaske ikke uoverkommeligt at tænke sig det anvendt paa en forstandig Maade ogsaa i det kommunale Liv.

Naar jeg har fremsat disse Antydninger og Betydningen af det kvalificerede Flertal som Garanti i Forbindelse med Forholdstalsvalgmaaden for Mindretallets Ret i de kommunale Raad, saa erkender jeg, at jeg ingenlunde er i Stand til helt at overse Rækkevidden af denne Ting. Det maa være mig tilgivet som Begynder i Politik og som næsten ukendt med praktiske kommunale Forhold, at jeg her siger noget, hvis Rækkevidde jeg ikke helt er i Stand til at overse. Men naar jeg har fremdraget dette Punkt, er det for at vise, at dersom Regeringen virkelig vilde have en Forhandling med de konservative Partier om denne Reform, kunde den, uden at fornægte sine egne tidligere Principper, i sit eget politiske Arsenal mellem brugte eller rettere ubrugte Sager have fundet netop saadan en Bestemmelse, om hvilken